

Kommuneqarfik Sermersooq

Budgetregulativ – budget 2020

Indhold

1.	Indledning	3
1.1.	Budgetprincipper	4
1.2.	Budget 2019 – principper	5
2.	Plan for budget 2019	5
2.1.	Tidsplan	5
2.2.	Udvalg for Økonomi og Erhverv fastlægger rammerne for budget 2019	6
2.3.	Udkast til anlægsbudget inkl. Overslagsår	7
2.4.	Teknisk administrativt budget – 1. basisbudget	7
2.5.	Budgetseminar, direktion og fagchefer	7
2.6.	Udvalg for økonomi og erhverv 1. behandling af budget 2019	9
2.7.	Oplæg til budgetseminar/temadag	9
2.8.	Budgetseminar	10
2.9.	Fagudvalg	10
2.10.	KOMMUNALBESTYRELSEN 1. behandling af budget 2019	10
2.11.	Oplæg til 2. behandling af budget 2018	10
2.12.	Udvalget for økonomi og Erhverv 2. behandling af budget 2019	10
2.13.	KOMMUNALBESTYRELSEN 2. behandling af budget 2019	11
2.14.	Udarbejdelse af budgetinformation og offentliggørelse	11
2.15.	Finanslovsbidrag, anlægsprojekter	11

1. Indledning

Reglerne om kommunernes budgetlægning fremgår af Styrelsesloven kapital 5, Inatsisartutlov nr. 26 af 28. november 2016 om kommunernes og Grønlands Selvstyres budgetter og regnskaber samt i håndborg i forvaltning og økonomistyring.

Disse bestemmelser indeholder en række krav til budgettets form, indhold og offentliggørelse

Det er udvalg for Økonomi og Erhverv, der udarbejder forslag til kommunens årsbudget for det kommende år til kommunalbestyrelsen. Forslaget skal være ledsaget af et flerårigt budgetoverslag, som skal strække sig over mindst 3 år.

Budgetterne skal over en fire årig periode være i balance eller udvise et overskud. Dette er jf. § 2 i Inatsisartutlov nr. 26 af 28. november 2016 om kommunernes og Grønlands Selvstyres budgetter og regnskaber.

Jf. § 2 stk. 3 må de samlede udgifter til drift og overførsler maksimalt udgør 93 procent af de forventede indtægter over en 4 årig periode. Hvis indtægtetsniveauet forsat godt 1,8mia. svarer det til et maksimalt driftsbudget på ca. 1,7 mio. kr.

Økonomiudvalgets forslag til årsbudget og flerårige budgetoverslag skal undergives 2 behandlinger i kommunalbestyrelsen med mindst 2 ugers mellemrum.

Budgettet skal omfatte samtlige udgifter, indtægter og finansforskydninger, som vedrører det pågældende budgetår, således at skatteindtægterne kan sammenholdes med udviklingen i budgettets øvrige bestanddele.

Budgettet vil til en hver tid overholde og indeholde det elementer der er omfattet af gældende lovgivning.

1.1. Budgetprincipper

Kommunens budgetprincipper er – udover ovenstående – fastlagt i Håndbog i Forvaltning og Økonomistyring .

Ifølge Håndbog i Forvaltning og Økonomistyring starter budgetprocessen med udarbejdelse af et internt budgetregulativ, der lægges op til godkendelse i Udvalg for Økonomi og Erhverv

Kommunen har ret vide rammer for selv at fastlægge budgetprincipperne, dvs. at kommunen langt hen ad vejen kan bestemme, hvor detaljeret budgetstyringen skal være.

Bevillingerne skal afgives på niveau 3 i den nye kontoplan, der nu har været gældende for Kommuneqarfik Sermersooq siden 01.01.2018.

Kommunen kan vælge mere detaljerede bindingsprincipper, herunder eksempelvis et mere detaljeret bevillingsniveau end ovenstående, bruttobevilling (hvor bevillingen bindes til henholdsvis indtægts- og udgiftssiden), norm eller lønsumsstyring på lønområdet etc.

I Kommuneqarfik Sermersooq er valgt en bevillingsmodel, der er baseret på mål- og rammestyring efter følgende hovedprincipper:

1. Et bevillingsniveau svarende til det nye formålsniveau 3,
2. Ingen særlige bindinger på lønninger
3. Den kommunalesakte procent fastsættes til 26 %
4. Likviditten sættes til 6 %
5. Der skal afsættes minimum 200 mio. kr. til anlæg – deriblandt afholdes af udgifter forbundet med byggerier foretaget af kommunens selskaber
6. overskudet skal minimum udgøre 80-100 mio. kr

1.2. Budget 2020 – principper

Nøgleordet for budget 2020 er budgetsikkerhed og konsolidering.

For budget 2020 lægges op til at ovenstående principper tilpasses med følgende ændringsforslag:

- De økonomiske rammer for budgetlægningen fastlægges ved en økonomisk politik
- Der benyttes den samme disponeringsmodel for anlægsbudgettet inkl. Overslagsårene, som blev indført i 2017.

Disponeringsmodel af anlægsbudgettet inkl. overslagsårene.

Modellen, som skal sikre at der i overslagsårene inden for anlægsbudgettet er luft til nye projekter og politiske tiltag.

Modellen går ud på at der kun kan disponeres over 90 % af anlægsbudgettet i overslagsår 1, 80 % i overslagsår 2, 70 % i overslagsår 3 og 60 % overslagsår 4.

Dermed sikres det at der er altid er plads til nye projekter samt at den samlede anlægsporfølje ikke bliver urealistisk stor.

2. Plan for budget 2020

En succesrig budgetproces afhænger af, at alle ansvarlige afleverer deres bidrag til tiden og i det fastlagte koncept.

2.1. Tidsplan

De enkelte punkter er udførligt beskrevet i de efterfølgende afsnit. Til hvert afsnit er anført, hvem der skal tage action og i hvilken form.

Punkt	Dato	Materiale til aflevering/Beskrivelse	ADM	POL
2.2	10/4	Fastlægger rammer for budget 2020	DIR	AIA
2.2	30/4	Fastlægger rammer for budget 2020	DIR	KOMBEST
2.3	Maj 18	Udkast til anlægsbudget for 2020 inkl. Overslagsår	DIR	Fagudvalg
2.3	11/6	Udkast til anlægsbudget for 2020 inkl. Overslagsår	DIR	KOMBEST
2.4	1/8	Teknisk Administrativt Budget (TAB) - 1 Basisbudget klar - Drift	økonomi	-
2.5	Uge 21/22	Indledende budgetmøder med de enkelte forvaltningsområder	FC/DIR	-
2.6	25/9	Økonomiudvalg 1. behandling af budget 2020	DIR	AIA
2.7	25/9	Oplæg til budgetseminar/temadag	FC/DIR	AIA
2.8	07/10	Budgetseminar/temadag	DIR	AIA/KOMBEST
2.9	Uge 36/37	Fagudvalg	DIR	Alle
2.10	08/10	Kommunalbestyrelse 1. behandling af budget 2020	-	KOMBEST
2.11	Primo okt.	Administrative budgetkorrektioner, følge af 1. behandlingen	FC/DIR	AIA

2.12	13/11	Økonomiudvalg 2. behandling af budget 2020	DIR	AIA
2.13	26/11	Kommunalbestyrelse 2. behandling af budget 2020	DIR	KOMBEST
2.14	30/11	Offentliggørelse af budget	DIR	KOMBEST

2.2. Udvalg for Økonomi og Erhverv fastlægger rammerne for budget 2020

Økonomiudvalget fastlægger rammer for budget 2020.

Det er det som sker ved vedtagelse af dette budgetregulativ. Jf. den økonomipolitik, der findes i Håndbog for Forvaltning og Økonomistyring bilag 1.

Beskrivelserne skal dels tage afsæt i de politisk udstukne målsætninger i form af koalitionsaftale, politiske pejlemærker og de sektorplaner, der indgår i den nyligt godkendte kommuneplan

Beskrivelsesprocessen skal munde ud i budgetoplæg for hvert enkelt bevillingsområde, hvori også budgetønsker og reduktionsmuligheder indgår som elementer. Herved skal der skabes mulighed for, at der kan foretages en reel prioritering af budgetændringer set i sammenhæng med de politiske målsætninger og ønsker for de forskellige indsatsområder.

➤ *Økonomi udarbejder sagsfremstillingen til Økonomiudvalget.*

2.3. Udkast til anlægsbudget inkl. Overslagsår

Anlægsbudgettet inkl. Overslagsår indeholder det kommende år samt mindst 4 overslagsår.

Der udarbejdes en oversigt, som viser de anlægsprojekter, der forventes gennemført det pågældende år samt anlægsrammen og fordelingen af de enkelte projekter, hvis de er flere årige.

Derudover indeholder anlægsbudgettet også en oversigt over de forventende kommende udgifter i forbindelse med anlæg opført i og af Kommunes egne selskaber

Rammen til 20/20/60 lån og andelslån fastsættes også i forbindelse med den samlede anlægsramme

2.4. Teknisk administrativt budget – 1. basisbudget

Det teknisk administrativt budget (TAB) viser de første beregninger på budget 2020 foretaget via budgetmodellen indeholdt det ajourførte budget til og med ”Tillæg og omplacering runde 2”. Det teknisk administrativt budgets indtægt skøn er de ajourførte indtægter for 2019 indregnet allerede kendte reguleringer glædende for 2020.

2.5. Budgetseminar, direktion og fagchefer

Økonomi afholder indledende møder med de enkelte direktører og deres respektive fagchefer. Formålet med møderne er at sikre en effektiv og ensartet budgetproces og budgetdokumentation for de forskellige bevillingsområder.

- Optimal budgettering forudsætter fuldt kendskab til de aktiviteter der trækker omkostningerne. Et budget er reelt ikke kroner og ører, men en oversigt over en række aktiviteter, der enten medfører omkostninger eller indtægter. Ideelt bør budgetstyringen efterfølgende ske på aktivitetsniveau og ikke i procenter af budgettotalen. Ligeledes bør en udvidelse af budgetrammen eller en besparelse på samme, ske via en forøgelse eller formindskelse af aktiviteten, ikke i beløb eller en udmeldt procent.
- Et godt redskab til budgettering og budgetopfølgning er nøgletal. Disse skal afspejle et områdes væsentligste aktiviteter og benyttes af administrationen til budgetopfølgning og af det politiske niveau til budgetstyring. For tværgående temaer, skal nøgletal vise effekten af, at en indsats på et område, understøtter en forøgelse eller formindskelse på et andet område, under samme tema.
- Ideelt skal nøgletal dannes på baggrund af pris gange mængde. Eksempelvis omkostninger pr. skoleelev. Der er forholdsvis enkelt på en lang række områder. Men der skal tages forbehold for faktorer som minimumsserviceniveau, eksempelvis minimum timetal på skoleområdet. Nøgletallet er reelt først anvendeligt til budgetopfølgning, når det giver en indikation på et politisk eller administrativt besluttet aktivitetsniveau.

På en række områder kan det politiske niveau fastsætte serviceniveauer og dermed direkte påvirke udgiftsniveauet på området.

På andre områder kræver påvirkningen af udgiftsniveauet en mere langsigtet indsats.

De konjunkturfølsomme områder er ledighedsydelse, førtidspension og sociale engangsydelser. Alle disse områder påvirkes af ledigheden.

- Den demografiske udvikling, især den større byrde på ældreområdet, medfører øgede omkostninger. Det må også forventes, at selvstyret fremover vil inddrage denne faktor i bloktilskudsforhandlingerne. Kommunen skal derfor tage højde for de to områders udvikling og afsætte økonomiske ressourcer til at imødegå de øgede omkostninger. Traditionelt budgetteres der med fremskrivning, vel vidende at et merforbrug dækkes ind gennem en tillægsbevilling, da omkostningerne er lovpåkrævede.
- På seminaret vil der blive særlig vægt på at beskrive differencerne mellem de politiske målsætninger og ydelsesbeskrivelserne, herunder at kvalificere hvordan disse differencer kan minimeres og til hvilke omkostninger.

Møderne skal sikre at nedenstående bliver gennemført:

- At der udarbejdes budgetbeskrivelser på alle områder.
- At fremstille nøgletal, der benyttes til aktivitetsbaseret budgettering og efterfølgende styring.
- At beskrive eventuelle differencer mellem de politiske pejlemærker, koalitionsaftalen og sektorplanerne, målt i forhold til budgetbeskrivelserne. Differencerne er udgangspunktet for rammebudget 2020.
- At beskrive besparelsesmuligheder, med klare konsekvensberegninger i forhold til økonomi og servicereduktioner.
- At beregne de budgetmæssige konsekvenser af konjunkturer og demografi, primært i forhold til et realistisk budget i overslagsårene 2020-2023.
-

2.6. Udvalg for økonomi og erhverv 1. behandling af budget 2020

Den 25. september 1. behandler udvalget for økonomi og erhverv budget 2020. Her tager udvalget stilling til et oplæg fra administrationen. Administrationens forslag bygger på foreløbige input fra Selvstyret omkring finansloven og andre relevante oplysninger. I forbindelse med 1. behandlingen vil udvalget for økonomi og erhverv tage stilling til det nye takskatalog.

2.7. Oplæg til budgetseminar/temadag

Budgetseminar/temadag afholdes 07. oktober 2018. Forinden skal der udarbejdes et realistisk og veldokumenteret oplæg. Oplægget skal som minimum indeholde:

- Opdaterede resumeer af budgetbeskrivelserne, der dokumenterer differencerne mellem de politiske målsætninger og de ydelser der kan leveres inden for den økonomiske ramme.
- Et prioriteret anlægsbudget, hvor de igangværende projekter og medfinansierede ønsker til finansloven er beskrevet. Restsummen, afhængigt af råderummet, er til politisk prioritering.
- En opstilling fra hvert forvaltningsområde, der beskriver deres andel af anlægsbudgettet og hvilke driftsmæssige konsekvenser en gennemførelse af anlægsbudgettet vil medføre.
- En opstilling af hvilke besparelspotentialer der ses mulige, fra en administrativ synsvinkel. Herunder hvilke konsekvenser potentialerne har for ydelserne/serviceniveauet. Opstillingen skal give det politiske niveau mulighed for at prioritere besparelser på nogle områder, mod at andre tilføres flere budgetmidler, alt ud fra de politiske pejlemærker.
- Et reelt bud på overslagsårene. Her kan ofte ske en P/L fremskrivning, men for anlægsområdet, afledte driftsomkostninger og langsigtede politiske målsætninger, skal disse indarbejdes i overslagsårene. Eksempelvis, vedtagne rammebesparelser på administrationen.

Det er entydigt den samlede direktion der har ansvaret for oplægget til budgetseminaret.

Økonomi koordinerer og udarbejder oplægget til seminaret/temadagen, senest i uge 35.

FC/DIR skal levere en samlet oversigt på deres aktiviteter, inklusive en opstilling af ønsker og reelle besparelsemuligheder.

2.8. Budgetseminar

Kommunalbestyrelsen afholder budgetseminar/temadag 07. oktober 2018. På baggrund af administrationens oplæg, forholder Kommunalbestyrelsen sig til, hvilke prioriteringer der skal indarbejdes i forslaget til 1. behandling af budget.

Formændene for bygdebestyrelserne er tilforordnet og kan deltage i forbindelse med Kommunalbestyrelsens 1. behandling af det årlige budget, de har dog ikke stemmeret.

2.9. Fagudvalg

Fagudvalgene behandler inden 1. budgetbehandling oplæggene til budgetbehandling på deres respektive områder.

- *Økonomi udarbejder sagsfremstilling til budgetoplæg på de enkelte forvaltningsområder*

2.10. KOMMUNALBESTYRELSEN 1. behandling af budget 2020

Den 08. oktober 2019. behandler Kommunalbestyrelsen budget 2020, dette gøres på baggrund af det forslag som udvalget for økonomi og erhverv har behandlet i forbindelse med deres 1. behandling.

2.11. Oplæg til 2. behandling af budget 2020

Administrative budgetkorrektioner som følge af 1. behandlingen.

Der bør kun være tale om mindre justeringer i forhold til 1. behandlingen.

- *Direktionen har ansvaret for et samlet oplæg til den politiske 2. behandling af budget 2020.*
- *Økonomi koordinerer og udarbejder oplægget, primo oktober 2019.*

2.12. Udvalget for økonomi og Erhverv 2. behandling af budget 2020

Den 13. november skal Udvalget for Økonomi og Erhverv indstille budget 2020, herunder fastsætte de kommunale takster og skatteprocenten. Hvis budgetprocessen har forløbet som planlagt, bør 2. behandlingen af budgettet være en formalitet, dog kan der fremsættes politiske ændringsforslag. Der kan være tale om mindre justeringer som konsekvens af finanslovsvedtagelsen.

2.13. KOMMUNALBESTYRELSEN 2. behandling af budget 2020

Den 26. november skal Kommunalbestyrelsen godkende budget 2020, herunder fastsætte de kommunale takster og skatteprocenten. Hvis budgetprocessen har forløbet som planlagt, bør 2. behandlingen af budgettet være en formalitet. Der kan være tale om mindre justeringer som konsekvens af finanslovsvedtagelsen.

2.14. Udarbejdelse af budgetinformation og offentliggørelse

På baggrund af det vedtagne budget offentliggøres budgettet seneste 14 dage efter vedtagelsen.

2.15. Finanslovsbidrag, anlægsprojekter

Dette punkt vedrører principielt budget 2021, men medtages i budgetregulativ 2020 for at sikre fremdriften i arbejdet.

For de kommunale anlægsprojekter der forudsætter hel eller delvis medfinansiering fra Selvstyret var ansøgningsfristen til finanslov 2020, februar 2019.

Kommuneqarfik Sermersooq har sendt input inden for tidsfristen.

Hvis ansøgningerne skal behandles seriøst i departementerne, skal kommunen afsætte deres andel af de medfinansierede projekter på anlægsbudgettet for 2020 og i overslagsårene.

Endvidere bør overslagsårene indeholde de afledte driftsomkostninger af de ansøgte anlægsprojekter.

- *Direktionen sikrer at kommunens ønsker til medfinansierede projekter i finanslov 2019 indarbejdes i budgettet og overslagsårene. Hvor der er tale om afledte driftsomkostninger, koordineres dette med den berørte forvaltning.*